

NVE

DALANE KRAFT AS
Postboks 400
4379 EGERSTUND

Vår dato: 12.09.2025

Vår ref.: 202304018-11 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Tord Solvang

NVE vedtar at oppgradering og utvidelse av Grødemfoss og Honnefoss kraftverk i Eigersund kommune i Rogaland ikke utløser behov for ny konsesjonsbehandling

Dalane Kraft AS planlegger å erstatte de eksisterende Grødemfoss og Honnefoss kraftverk med to nye kraftverk. De nye anleggene vil utnytte samme fallstrekninger og reguleringer som dagens kraftverk, men med noe økt slukeevne og installert effekt. På bakgrunn av foreliggende opplysninger vurderer NVE at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger for naturforhold eller andre allmenne interesser i vassdraget, utover det som allerede er omfattet av gjeldende konsesjoner. Tiltaket kan derfor gjennomføres i medhold av konsesjonene gitt 6. januar 1939 og 5. juli 1946. NVE kan følge opp planlegging, bygging og drift av anlegget i medhold av vilkår fastsatt i disse konsesjonene.

Bakgrunn

NVE har mottatt en forespørsel fra Dalane Kraft AS, datert 21. januar 2025, om vurdering av konsesjonsplikt for oppgradering og utvidelse av eksisterende Grødemfoss og Honnefoss kraftverk i Grødeimelva. NVE skal på bakgrunn av fremlagte opplysninger og innkomne uttalelser vurdere om endringene fra dagens situasjon utløser behov for konsesjonsbehandling etter vassdragsreguleringsloven § 3.

Eksisterende kraftverk og konsesjonsforhold

Grødemfoss kraftverk ble etablert i 1939 i medhold av en konsesjon gitt etter vassdragsloven (av 1887) ved kongelig resolusjon 6. januar samme år. Honnefoss kraftverk ble etablert i 1956 i medhold av en tillatelse gitt etter vassdragsreguleringsloven i 1940, senere stadfestet i kongelig resolusjon 5. juli 1946. Eksisterende konsesjoner har vilkår om godkjenning av detaljplaner mv.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Grødemfoss kraftverk har inntak i Smievatnet og utløp i Svåvatnet, mens Honnefoss kraftverk har inntak i Kydlandsvatnet og utløp i Smievatnet. Både Smievatnet og Kydlandsvatnet er regulerte, med en regulerings høyde på henholdsvis 6 og 6,5 meter. Infrastrukturen i området – som veier, rørgater og kraftledninger – er allerede etablert. Smievatnet er regulert mellom kote 64,53 og 70,53 (NN54), og Kydlandsvatnet mellom 103,58 og 110,08 (NN54). Det er ikke fastsatt krav til minstevannføring i gjeldende konsesjoner, og vassdraget er i dag preget av tørrlagte elvepartier store deler av året.

Tiltaket

Både Grødemfoss og Honnefoss kraftverk har nådd slutten av sin tekniske levetid, og tilstanden på hovedkomponentene gjør det nødvendig med omfattende tiltak for å sikre videre drift. Dalane Kraft AS planlegger derfor å bygge to helt nye kraftverk som skal erstatte de eksisterende anleggene. De nye kraftverkene vil utnytte de samme fallstrekningene og reguleringene i vassdraget, men med noe økt slukeevne og installert effekt sammenlignet med dagens anlegg. Dette vil gi en mer fleksibel og regulerbart kraftproduksjon. I arbeidet med OU-prosjektet har Dalane Kraft også vurdert andre alternativer, men disse ble forkastet grunnet negative (større) konsekvenser for naturmangfold mv.

Grødemfoss kraftverk får en installert effekt på 6,0 MW og en maksimal slukeevne på 12 m³/s, med forventet årsproduksjon på 22,1 GWh. Honnefoss kraftverk får en effekt på 4,3 MW og samme slukeevne som Grødemfoss, med en årlig produksjon på 15,0 GWh. Samlet innebærer dette en produksjonsøkning på om lag 30 prosent fra dagens nivå.

Begge kraftverkene bygges med vannveier i tunnel og nye kraftstasjonsbygg i dagen, plassert i nærheten av dagens stasjoner. Som en del av prosjektet innføres det slipp av minstevannføring på de berørte elvestrekningene, noe som vil gi miljøforbedringer i vassdraget. Etter idriftsettelse skal de gamle kraftstasjonene rives, og den eksisterende rørgaten med tilhørende fundamenter ved Grødemfoss kraftverk demonteres og fjernes.

Høring

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det er behov for kunngjøring og bred offentlig høring. Planen ble sendt på begrenset høring til Eigersund kommune, Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland, med høringsfrist 11. mars 2025. Fylkeskommunen fikk senere utsatt høringsfrist til 26. mars 2025. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Statsforvalteren i Rogaland uttalte følgende i brev til NVE den 11. mars 2025:

«(...)

Grødemfoss kraftverk

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Av de to foreslåtte alternativene er alternativ 1 det alternativet som berører registrerte naturverdier i området i minst mulig grad, jf. registrerte naturverdier i området vist i figur 4 i Norconsult rapport av 16.02.2023. Dersom NVE velger å gi konsesjon til omsøkte tiltak, er vår vurdering at alternativ 1 må legges til grunn som valgt trasé. Det må også gjennomføres en konkret vurdering av om det er mulig med en annen lokalisering av deponiområdet i vest, slik at registrerte naturtyper i området blir minste mulig berørt av planlagte tiltak. Vi forutsetter ellers at det stilles vilkår om tilrettelegging for naturlig revegetering av berørte områder i etterkant av gjennomførte tiltak.

Den rødlistede arten grå buktrinslav (sårbar-VU) ble funnet på eiketrær flere steder i influensområdet. For å redusere negativ påvirkning på de registrerte forekomstene, må det pålegges konkrete tiltak i anleggsperioden som kan bidra til å hindre støvdannelse skadelig for arten. Skjerming av de mest sårbare forekomstene i kombinasjon med andre avbøtende tiltak og overvåking av arten i anleggsperioden må etter vår vurdering stilles krav om at gjennomføres i tråd med anbefaling fra konsulent.

Det er positivt at det i de nye anleggene tilrettelegges for vandring av ål (sterkt truet-EN), slik at den truede arten på nytt vil få tilgang til gode produksjonsområder lenger oppstrøms i vassdraget. Her må NVE må her påse at både opp- og nedvandring sikres, og vi legger her til grunn at det etableres løsninger som gir en sikker nedvandring utenom turbinene. Tiltak for ål både i Grødemfoss og Honnefoss må her sees i sammenheng.

Større areal i ny utløpskanal kan også gi større produksjon av laks og sjørret avhengig av utløpskanalens utforming, vannføring og strømningsforhold. Det må stilles krav om at minstevannføringen kanaliseres inn i utløpskanalen fra kraftverket slik at mest mulig av kanalen får minstevannføringen. Det må sikres at minstevannføringskravet som settes er høyt nok til å sikre at utløpskanal har vannføring som muliggjør at anadrom fisk kan utnytte dette nye arealet til gyte- og oppvekstområde også når kraftverket ikke er i drift. Det må også stilles vilkår om gjennomføring av habitattiltak i kanalen, utformet i tråd med nasjonale veiledere på området og i samråd med personer med fiske- og elveøkologisk kompetanse.

Som nevnt må Grødemfoss og Honnefoss kraftverk ses i sammenheng. Det er i den forbindelse en svakhet at det ikke er gjennomført kartlegging av elva mellom Svåvatnet og Smievatnet med tanke på effekt av fastsatt minstevannføring på potensielle funksjonsområder for fisk.

Honnefoss kraftverk

Planlagte tiltak vil føre til inngrep i kartlagt kystlynghei i området. Dette er ifølge kartleggingen som er gjennomført i området i all hovedsak kystlynghei av svært lav og lav kvalitet. Riggområdet innenfor kartlagt kystlynghei i øst må likevel etter vår vurdering begrenses til eksisterende grusplass. Vi forutsetter ellers at det også her stilles vilkår om naturlig revegetering av berørte områder i etterkant av gjennomførte tiltak.

Det må også for Honnefoss kraftverk stilles vilkår som sikrer opp- og nedvandring av ål, slik at tiltakene samlet sett sikrer ålens tilgang oppstrøms i vassdraget.

Sensitiv art – samlet vurdering

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Forholdet til sensitive arter for de to utbyggingsområdene er omtalt i eget notat unntatt offentlighet. Dette notatet er ikke tilgjengeliggjort for Statsforvalteren i høringsprosessen og vi kan derfor ikke uttale oss til notatet. Tiltaksområdene ligger innenfor et aktivt territorium for sensitiv art, og det må derfor som avbøtende tiltak stilles vilkår om å unngå anleggsarbeid i artens hekkeperiode (1. februar - 31. juli). Statsforvalteren kan kontaktes ved behov for en nærmere vurdering av eventuelle funn og tiltak foreslått i det aktuelle notatet.»

Rogaland fylkeskommune uttalte følgende i brev til NVE den 17. mars 2025:

«Fylkesdirektøren støtter vurderingene og høringsinnspillet fra Statsforvalteren i Rogaland. Ellers vil vi legge til at NORCE har på oppdrag fra Dalane vannområde utført en habitatkartlegging i Grødeimelva i 2023. Se vedlegg 1. Rapporten poengterer at mangel på årssikker vannføring er den mest sannsynlige flaskehalsen for fiskeproduksjon i vassdraget. Videre er det beskrevet at «Det viktigste tiltaket i vassdraget ville vært å sikre en minstevannføring. En eventuell minstevannføring bør utarbeides i samråd med fiskebiologer, slik at denne blir tilpasset spesifikke lokale forhold og laksens livssyklus og behov.» Denne vurderingen støtter opp om høringsuttalelsen fra Statsforvalteren og Fylkesdirektøren.»

Dalane Kraft AS kommenterte de innkomne uttalelsene i brev til NVE den 26. mars 2025:

«(...)

Utbyggingsløsning og gjennomføring av anleggsarbeid

Av samme årsaker som Statsforvalteren i Rogaland påpeker er Dalane Kraft av samme oppfatning at det er alternativ 1 med plassering av ny kraftstasjon og tunnel på vestsiden av vassdraget som er best med hensyn til registrerte naturverdier. Overskuddsmasser fra tunneldriving er planlagt deponert i et område like vest for kraftstasjonen hvor naturtyper av svært lav kvalitet er registrert (kystlynghei og naturbeitemark). Deponiet skal gis en naturlig utforming og tilpasses eksisterende terreng på en måte som gjør dette minst mulig synlig. Området skal tilrettelegges for hurtig naturlig revegetering ved å benytte toppmasser som fjernes ved opparbeiding av kraftstasjonsområde og deponi. Det skal også undersøkes om noe av massene kan benyttes til utfylling og opparbeiding av området som blir tilbake etter at eksisterende kraftstasjon er revet.

Felles for begge kraftverkene er at Dalane Kraft ønsker å gjennomføre prosjektet på en måte som sørger for å berøre minst mulig areal med registrerte naturtyper.

Dalane Kraft ønsker også å utarbeide en plan i samråd med Statsforvalteren i Rogaland og annen faglig ekspertise knyttet til avbøtende tiltak for rødlistede og sensitive arter under anleggsperioden for begge anleggene.

Minstevannføring og tilrettelegging for opp- og nedvandring av fisk

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Det er av Dalane Kraft foreslått en minstevannføring fra begge inntaksmagasinerne på 80 l/s hele året. Dette mener vi vil være en betydelig forbedring fra dagens tilstand, og samtidig danne et godt grunnlag for opp- og nedvandring av ål forbi begge kraftverkene. Vi kommer i detaljprosjekteringsfasen til å benytte faglig ekspertise på området for å utforme fungerende løsninger for fiskevennlige inntak og avledning slik at fisk kommer seg trygt forbi vanninntak og demninger tilhørende begge kraftverk.

Dalane Kraft er kjent med habitatkartleggingen utført av NORCE i 2023 hvor det kommer frem at laks i perioder med overløp fra inntaksdammen i Smievatn klarer å komme seg et kort stykke oppover mot et naturlig vandringshinder. Rapporten fra NORCE foreslår utlegging av gytegrus et par steder som tiltak for å forbedre gytehabitatene i vassdraget. Dalane Kraft ser for seg en løsning hvor utløpskanalen fra kraftstasjonen ned til Svåvatnet (ca. 80-100 meter) gis en utforming bestående av kulper med utlagt gytegrus, mindre stryk og terskler for å lage et størst mulig gyte- og oppveksthabitat på denne strekningen som alternativ til å tilrettelegge strekningen fra ny kraftstasjon og opp til vandringshinder (ca. 100 meter). Planlegging og utforming av utløpskanalen skal utføres i samråd med faglig ekspertise på dette området.

Minstevannføringen fra inntaket ledes inn i utløpskanalen like ved kraftstasjonen slik at denne får mest mulig stabil vannføring. I tillegg ønsker Dalane Kraft å vurdere behovet for å installere en omløpsventil i kraftstasjonen for å opprettholde tilstrekkelig vannføring i utløpskanalen ved plutselige driftsavbrudd. En omløpsventil vil sørge for at vannføringen i utløpskanalen reduseres på en måte som gir fisk mulighet til å tilpasse seg uten å ta skade. Vi mener dette tiltaket totalt sett vil være en bedre løsning enn å gjøre flere mindre tiltak på strekningen oppover mot naturlig vandringshinder.

Begge kraftverkene ses i sammenheng og de avbøtende tiltakene som planlegges er ment å gi en helhetlig forbedring. Dalane Kraft har som målsetning at hele vassdraget skal gjenåpnes for opp- og nedvandring av ål. Høsten 2024 ble Liavatn minikraftverk åpnet lenger oppe i vassdraget og der er det allerede tilrettelagt for trygg opp- og nedvandring av ål.»

NVEs vurdering

Eksisterende Grødemfoss og Honnefoss kraftverk er omfattet av gjeldende konsesjoner etter vassdragsloven av 1887 og vassdragsreguleringsloven. Skader og ulemper som følger av de eksisterende anleggene og reguleringsene er dermed allerede vurdert og tillatt gjennom tidligere konsesjonsvedtak. Begge kraftverkene har inntak i reguleringsmagasiner (Smievatn og Kydlandsvatn), og utgjør dermed en integrert del av reguleringsene i vassdraget.

Tiltaket skal vurderes etter vassdragsreguleringsloven § 3 bokstav c, som fastsetter at tiltak «som alene eller sammen med tidligere reguleringer eller overføringer påvirker naturforholdene eller andre allmenne interesser vesentlig» er konsesjonspliktige. Spørsmålet i denne saken er derfor om etableringen av to nye kraftverk, som skal erstatte de eksisterende, vil medføre vesentlige virkninger for naturforhold eller andre allmenne interesser i vassdraget utover det som allerede er omfattet av gjeldende konsesjoner. Eventuelle fordeler ved tiltaket, som økt kraftproduksjon eller bedre driftssikkerhet, tillegges ingen vekt på dette stadiet. En samlet avveining av fordeler og ulemper gjøres først dersom tiltaket vurderes som konsesjonspliktig.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Det er kun virkninger i selve vannstrengen – altså vassdragets økologiske og hydrologiske forhold – som skal vurderes. Som vassdrag regnes i henhold til vannressursloven alt stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring, med tilhørende bunn og bredder inntil høyeste vanlige flomvannstand (10-års flomsone). Som vassdrag regnes også vannløp uten årssikker vannføring dersom det adskiller seg tydelig fra omgivelsene. Sidevassdrag er også en del av vassdraget. Anleggsarbeider, tekniske løsninger og annen aktivitet utenfor vannstrengen vil bare være relevante dersom de har direkte betydning for vassdragets miljøtilstand eller allmenne interesser knyttet til vassdraget.

Naturmangfoldloven og kunnskapsgrunnlaget

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av forespørselen om vurdering av konsesjonsplikt legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i forespørselen (med vedlegg), høringsuttalelser, tiltakshavers kommentarer til innkomne høringsuttalelser samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 19.8.2025.

Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, tatt i betraktning tiltakets omfang og risiko for skade, jf. naturmangfoldloven § 8. Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om eventuelle virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Førre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9. Tiltaket er etter vårt syn ikke i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. §§ 4 og 5.

Etter NVEs vurdering vil etableringen av nye kraftverk, som erstatter de eksisterende, ikke føre til økt samlet belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Tvert imot vil innføring av minstevannføring og tiltak for opp- og nedvandring av ål være en klar miljøforbedring sammenliknet med dagens situasjon. Videre er det lagt opp til bruk av beste tilgjengelige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, herunder utforming av fiskevennlige inntak og miljøtilpasset utløpskanal. Kostnadene ved utføring av planlagte miljøtiltak bæres av tiltakshaver jf. § 11. NVE mener derfor at tiltaket er i samsvar med naturmangfoldlovens prinsipper i §§ 10–12.

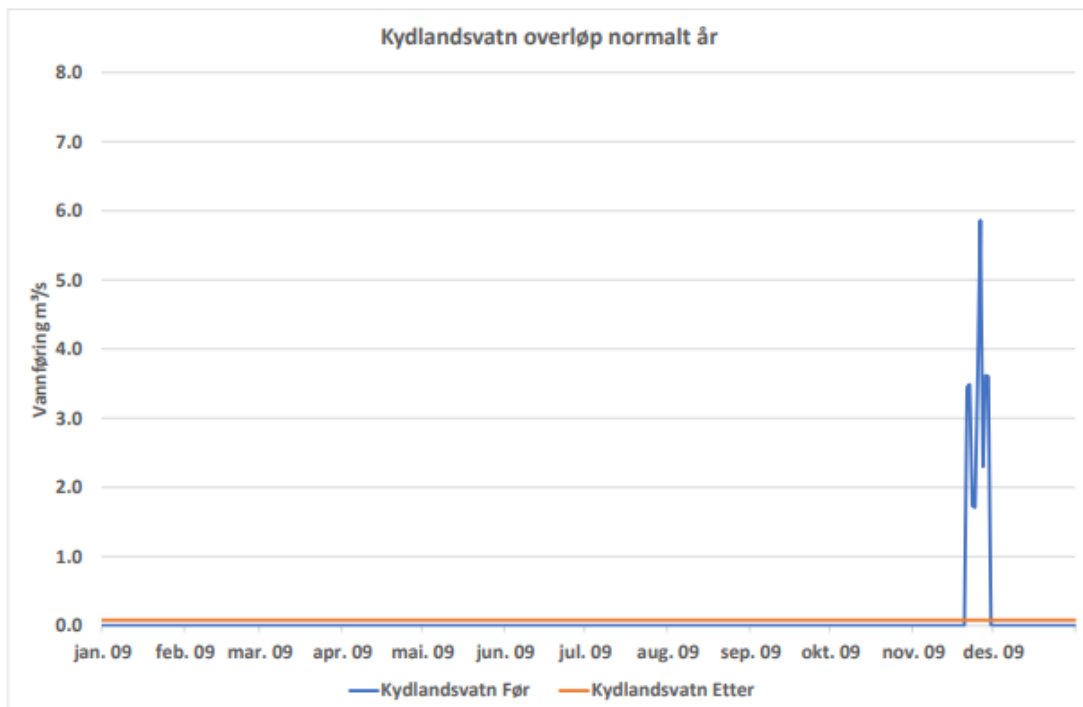
Mulige skader og ulemper for allmenne interesser i vassdraget

Etter NVEs vurdering vil de viktigste virkningene av opprustings- og utvidelsesprosjektet være knyttet til endringer i overløpsforhold ved inntaksdammene, samt økt vannføring nedstrøms kraftverkene i perioder med full drift. Videre kan det forventes enkelte endringer i vannstandsvariasjonene i Kydlandsvatnet og Smievatnet som følge av økt avløpskapasitet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 1: Overløp og minstevannføring fra inntaksmagasinet til Honnefoss kraftverk (Kydlandsvatn) før og etter økt slukeevne. Hentet fra forespørselen fra Dalane Kraft.

Økt maksimal slukeevne vil redusere omfanget av overløp på utbyggingsstrekningene sammenlignet med dagens situasjon. Vassdraget er imidlertid allerede godt regulert, med en reguleringsgrad¹ på om lag 40 prosent, noe som i stor grad bidrar til å dempe de naturlige variasjonene. Ifølge Dalane Kraft vil antall dager med overløp² i et normalår gå ned fra 10 til 0 dager ved Honnefoss kraftverk, og fra 31 til 9 dager ved Grødemfoss kraftverk når de nye anleggene settes i drift. De eksisterende kraftverkene ble satt i drift i henholdsvis 1939 og 1956, og det har ikke vært sluppet minstevannføring på elvestrekningene nedstrøms kraftverksinntakene siden den gang. Som en del av OU-prosjektet planlegger Dalane Kraft å innføre slipp av minstevannføring fra begge inntaksdammene.

¹ Reguleringsgrad er forholdet mellom årlig tilsigsvolum og magasin størrelse i volum.

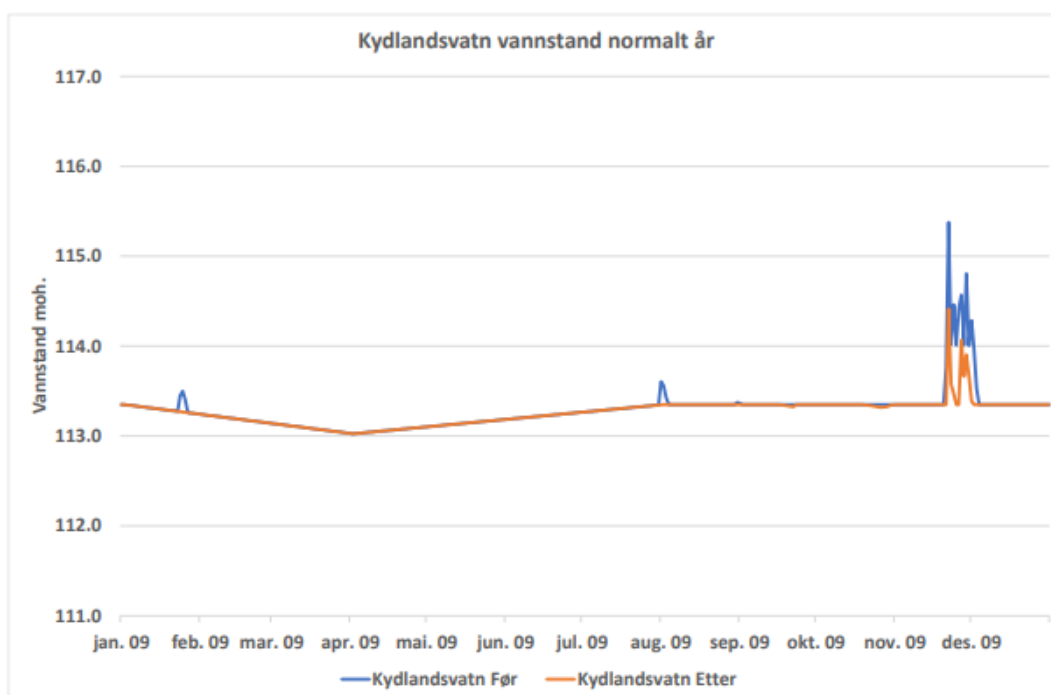
² Slukeevnen er den samme for begge kraftverk, men Grødemfoss har et noe større nedbørfelt og årlig tilsig som gjør at tallene ikke er identiske.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Etter NVEs vurdering har elvestrekningene, med tilhørende biologisk mangfold, tilpasset seg en situasjon der vannføringen i hovedsak består av tidvise overløp og tilsig fra uregulerte restfelt. Kartleggingen som følger forespørselen, viser heller ikke forekomst av viktige vassdragstilknyttede arter som kan bli påvirket av tiltaket. De berørte elvestrekningene vurderes heller ikke som spesielt viktige for landskap eller friluftsliv, da de i stor grad er preget av tekniske inngrep (rørgate i dagen mv.) som reduserer opplevelseskvalitetene. Etter NVEs syn vil derfor virkningene av noe redusert overløp være beskjedne sammenlignet med dagens situasjon. Økt slukeevne vil kunne gi noe hyppigere og kortvarige variasjoner i vannføringen nedstrøms kraftverkene, også som følge av økt fleksibilitet i driften. Etter NVEs vurdering vil imidlertid denne effekten dempes vesentlig ved at begge kraftverkene har utløp i innsjøer.

Figur 2: Vannstand i Kydlandsvatn før og etter økt slukeevne i Honnefoss kraftverk nedstrøms. Dalane Kraft opplyser at de ikke har utarbeidet separate kurver for Grødemfoss/Smievatnet, da disse i praksis vil være like som på Honnefoss/Kydlandsvatnet. Hentet fra forespørselen fra Dalane Kraft.

Grødemfoss kraftverk har inntak i Smievatnet og utløp i Svåvatnet, mens Honnefoss kraftverk har inntak i Kydlandsvatnet og utløp i Smievatnet. Smievatnet og Kydlandsvatnet er begge regulerte, med en regulerings høyde på henholdsvis 6,0 og 6,5 meter. Kurver (Figur 2) av vannstand før og etter økt slukeevne viser kun små endringer som følge av tiltaket. Dalane Kraft opplyser at magasinene vil bli disponert etter samme mønster som i dag også med økt slukeevne, det vil si med lavest vannstand om sommeren og høyest tidlig på vinteren. Økt slukeevne kan imidlertid føre til noe mindre vannstandsstigning i perioder med stort tilsig, som følge av bedre avløpskapasitet. Etter NVEs vurdering innebærer en slik reduksjon i vannstandsvariasjon ingen skade eller ulempe for allmenne interesser.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren har i sin uttalelse kommet med flere merknader knyttet til utforming av anlegget, herunder valg og lokalisering av deponiområder, skjerming av den rødlistede arten grå bukkrinlav (sårbar – VU) mot støv i anleggsfasen, tiltak for å tilrettelegge for både anadrom og katadrom fisk, ivaretagelse av kystlynghei, samt begrensning av anleggsarbeid i hekkeperioden for en sensitiv art. Rogaland fylkeskommune støtter Statsforvalterens vurderinger, og viser til NORCE sin habitatkartlegging i Grødeimelva, som fremhever at fastsettelse av minstevannføring bør skje i samråd med fiskebiologer.

Dalane Kraft planlegger å slippe en minstevannføring på 80 l/s hele året forbi begge inntaksdammene. Etter NVEs vurdering representerer dette en vesentlig forbedring sammenlignet med dagens situasjon, hvor det ikke slippes minstevannføring. Vi understreker samtidig at en konsesjonspliktavurdering kun gjelder vurdering av ulemper ved tiltaket. NVE har derfor ikke hjemmel til å pålegge en større minstevannføring enn det tiltakshaver selv har foreslått. Eventuelle endringer i minstevannføring kan bare fastsettes i en revisjonssak. Reguleringskonsesjonene i Grødemsvassdraget kan revideres, men NVE har ikke mottatt krav om revisjon. Konsesjonene ble heller ikke prioritert i NVEs revisjonsrapport fra 2013³.

Dalane Kraft har uttalt at de ønsker å gjennomføre prosjektet på en måte som i størst mulig grad unngår inngrep i arealer med registrerte naturtyper. Videre opplyses det at de i detaljprosjekteringsfasen vil benytte faglig ekspertise til å utforme fiskevennlige inntak og avledningsløsninger, slik at fisk kan passere trygt forbi vanninntak og demninger ved begge kraftverk. Tilsvarende skal utforming av utløpskanalen skje i samråd med fagpersoner, for å sikre best mulig funksjon som gyte- og oppvekstområde for anadrom fisk.

Gjeldende konsesjoner har vilkår om at det skal sendes inn detaljplan, som behandles og godkjennes av NVE. Flere av merknadene fra Statsforvalteren gjelder forhold utenfor selve vassdraget, og har derfor ikke betydning for spørsmålet om konsesjonsplikt etter vassdragslovgivningen. Dette er likevel hensyn som må vurderes og ivaretas i detaljplanbehandlingen, hvor NVE kan stille krav til gjennomføringen med hjemmel i gjeldende konsesjonsvilkår. Vi legger til grunn at tiltakshaver, så langt det er praktisk mulig, innarbeider merknadene fra Statsforvalteren og Rogaland fylkeskommune i detaljplanen for de nye anleggene.

Vannforskriften

Ny aktivitet eller nye inngrep skal vurderes etter vannforskriften § 12. Ifølge Vann-nett vil det planlagte tiltaket berøre vannforekomstene Grødeimelva - Honnafossen (027-262-R), Smievatnet (027-21433-L) og Grødeimelva (027-30-R).

³ NVE-rapport 49/2013. Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022. Nasjonal gjennomgang og forslag til prioritering.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat**Tabell 1: Oversikt over vannforekomster med tilstand og vedtatte miljømål. Informasjonen er hentet fra Vann Nett.**

Vannforekomst	Økologisk		
	Tilstand	Mål	Oppnås
Grødeimelva - Honnafossen (027-132-R)	Godt økologisk potensial (SMVF)	Godt økologisk potensial (SMVF)	2022-2027
Smievatnet (027-21433-L)	God økologisk tilstand	God økologisk tilstand	2022-2027
Grødeimelva (027-30-R)	Dårlig økologisk potensial (SMVF)	Dårlig økologisk potensial (SMVF)	2022-2027

Med de skisserte planene innføres det slipp av minstevannføring på 80 l/s forbi begge inntaksdammene, samtidig som det legges til rette for opp- og nedvandring av ål. Tiltakshaver har videre opplyst at de nye inntakene skal utformes etter beste praksis for fiskevennlige løsninger, og prosjekteres i samråd med ledende fageksperter på området. Etter NVEs vurdering vil etableringen av nye kraftverk, som erstatter de eksisterende anleggene, ikke medføre forringelse av den økologiske tilstanden i noen av vannforekomstene. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i denne saken.

NVEs konklusjon

Samlet sett vurderer vi at det planlagte tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger for naturforhold eller andre allmenne interesser i vassdraget utover det som allerede er omfattet av gjeldende konsesjoner. Tiltaket kan gjennomføres i medhold av gjeldende konsesjoner av 6. januar 1939 og 5. juli 1946.

Vedtaket er gjort med hjemmel i vassdragsreguleringsloven § 4 og delegering av myndighet til NVE fra Energidepartementet av 29. august 2025.

NVEs konklusjon forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte opplysninger i brev datert 21. januar 2025. Dersom planene endres, må NVE vurdere konsesjonsplikten på nytt.

Dette vedtaket har en gyldighet på fem år. Dersom byggearbeidene ikke har startet før det har gått fem år, må saken legges frem for NVE for ny vurdering.

Videre oppfølging

Dette vedtaket gir ikke tillatelse til bygging.

Det må søkes om klassifisering av dam og vannveier etter damsikkerhetsforskriften. Informasjon og skjema for klassifisering med nødvendige tillegg finnes på våre nettsider www.nve.no/energi/tilsyn/damsikkerhet/klassifisering/http://www.nve.no.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

I medhold av vilkårene i gjeldende konsesjoner av 6. januar 1939 og 5. juli 1946 kan NVE følge opp planlegging, bygging og drift av anlegget. Anleggsarbeid må ikke settes i gang før detaljplanen er godkjent av NVE. Tiltakshaver har ansvar for at detaljplanen er i samsvar med kommunal reguleringsplan og/eller arealplan. Dersom nye områder skal tas i bruk må tiltakshaver være forberedt på å gi en konsekvensvurdering av dette, slik at detaljplanene inneholder de nødvendige opplysninger. NVEs veiledere 4/2018 «Rettleiar til forskrift om internkontroll etter vassdragslovgevinga» og NVEs digitale veileder «Detaljplan for vassdragstiltak – Miljø og landskap» er tilgjengelige på www.nve.no/energi/tilsyn/miljoetilsyn-vassdragsanlegg/.

Søknad om detaljplan sendes til NVEs miljøtilsyn.

Idriftsettelse av kraftverk skal meldes inn på skjema som finnes på www.altinn.no/skjemaoversikt/norges-vassdrags--og-energidirektorat-nve/Melding-om-idriftsettelse-nye-vannkraftverk-eller-opprustings--og-utvidelsestiltak-i-eksisterende-kraftverk/. Dette gjelder også opprusting og utvidelse av eksisterende anlegg.

Tiltakshaver må selv avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Forholdet til annet lovverk

NVE forutsetter at krav som følger av forurensningsloven etterleves ved tiltaket. Eventuelle uavklarte forhold tas opp direkte med Statsforvalteren i Rogaland.

Dersom nye arealer tas i bruk, må forholdet til kulturminneloven avklares med Rogaland fylkeskommune.

Energiloven § 3-1 første ledd sier at «Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi kan ikke bygges, eies eller drives uten konsesjon. Det samme gjelder ombygging eller utvidelse av bestående anlegg.» Av denne bestemmelsen følger at tiltaket er konsesjonspliktig etter energiloven. Søknad om anleggskonsesjon sendes til NVE.

Øvrige merknader

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers eget ansvar å sørge for nødvendige avklaringer. Vi anbefaler at det tas kontakt med lokal områdekonsesjonær for slik avklaring.

Har kraftverket en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se rundskriv om dette på www.toll.no. Rundskrivet kan også fås på nærmeste tollsted.

Mulighet til å klage

Vedtaket kan klages på, se opplysninger om rett til å klage på siste side.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Med hilsen

Håkon Berg Sundet

fagleder

Tord Solvang

senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

DALANE KRAFT AS

Kopimottakerliste:

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

EIGERSUND KOMMUNE

DALANE KRAFT AS - Per Ivar Tengesdal

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.